

Ügyszám: NAIH-6503-9/2012/H.

Tárgy: Magyar – Angol Tannyelvű Gimnázium
és Kollégium adatkezelése

HATÁROZAT

A Magyar – Angol Tannyelvű Gimnázium és Kollégium (8220 Balatonalmádi, Rákóczi u. 39.)
(a továbbiakban: Kötelezett) által végzett jogellenes adatkezelés miatt

**300.000,-Ft, azaz háromszázezer forint
adatvédelmi bírság**

megfizetésére kötelezem,

továbbá a **NAIH-6503-6/2012/H. ügyiratszámú végzéssel elrendelt**, az
intézmény belső vizsgálata eredményeképpen keletkezett személyes
adatok **zárolását feloldom és elrendelem a jogellenesen kezelt
személyes adatok törlését és megsemmisítését.**

Egyidejűleg elrendelem jelen határozat Hatóság honlapján történő nyilvánosságra hozatalát.

A bírságot a határozat jogerőre emelkedését követő **15 napon belül a Nemzeti Adatvédelmi és
Információszabadság Hatóság központosított bevételek beszedése célelszámolási
forintszámlája (10032000-00319425-30006009)** javára kell megfizetni. **Az összeg átutalásakor
kérem, hivatkozzon a NAIH-6503/2012. BÍRS. számra.**

A határozat végrehajtásáról annak kézhezvételétől számított **30 napon belül értesítsék** a Nemzeti
Adatvédelmi és Információszabadság Hatóságot (a továbbiakban: Hatóság).

E döntés ellen közigazgatási úton jogorvoslatnak helye nincs, de a közléstől számított 30 napon
belül a Fővárosi Törvényszékhez címzett, azonban a Hatósághoz benyújtandó keresettel lehet
kérni annak bírósági felülvizsgálatát. A tárgyalás tartása iránti kérelmet a keresetben jelezni kell. A
teljes személyes illetékmentességben nem részesülők számára a bírósági felülvizsgálati eljárás
illetéke 30 000 Ft, a per tárgyi illetékfeljegyzési jogos.

INDOKOLÁS

A Hatóság az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII.
törvény (a továbbiakban: Infotv.) 60.§ (1) és (4) bekezdése alapján 2012. december 19. napján
hivatalból adatvédelmi hatósági eljárást indított, mert híradások alapján arról értesült, hogy a
balatonalmádi Magyar – Angol Tannyelvű Gimnázium és Kollégium végzős diákjait és tanárait
nyilatkozattételre hívták fel az intézmény hivatalos helyiségében, hogy beszélnek-e egymás között a
felsőoktatási reform elleni tiltakozásul szerveződő diáktüntetésekéről, sztrájkjéről, a tanárok buzdítják-e
őket az ezeken való részvételre és egyáltalán szóba kerülnek-e közöttük a keretszámokkal és a
felsőoktatás reformjával kapcsolatos kérdések. A hírek szerint a beszélgetésekről jegyzőkönyveket
is felvettek, amelyeket a Veszprém Megyei Kormányhivatal részére kívántak továbbítani.

A Hatóság az ügy súlyára való tekintettel az ügyfelek szabályszerű értesítését követően 2012. december hó 20. napján helyszíni ellenőrzést tartott a Kötelezettnél, amelynek során meghallgatásra került az intézmény igazgatója és igazgató-helyettese.

Az igazgató ennek során a következőkről tájékoztatót: a vizsgálatot a Kötelezett fenntartójának, a Veszprém Megyei Intézményfenntartó Központ (a továbbiakban: Intézményfenntartó, 8200 Veszprém, Megyeház tér 1.) vezető-helyettesének írásbeli utasítására végezte el. Az eljárás célja egy szülői bejelentés alapján annak az állításnak a kivizsgálása volt, hogy az intézményben nem csak a pedagógiai programnak, illetve a köznevelési törvénynek megfelelő oktatás folyik, hanem az órákon politizálnak, a felsőoktatás tervezett reformja elleni tüntetések vonatkozásában pedig bujtogatják a diákokat az azon való részvételre. Az igazgató elmondása szerint az eljárás lefolytatásának módjára sem az utasításban, sem szóban nem kapott iránymutatást. A jelentés megtételének határidejét 2012. december hó 20. napjában jelölték meg.

Az igazgató a vizsgálat lefolytatására a személyes meghallgatás módszerét választotta, mely megtartására 2012. december hó 18. napján került sor 8 pedagógus és 10 diák részvételével. A meghallgatásokon a Kötelezett részéről az igazgató, az igazgató-helyettes és az iskolatitkár volt jelen. A pedagógusokat és a diákokat egyesével hallgatták meg, az igazgató kérdezett, míg az igazgató-helyettes és az iskolatitkár az elhangzottakat jegyzetelték. Tekintettel arra, hogy a bejelentésbeli állítás nem igazolódott, nem tartották szükségesnek több személy bevonását az eljárásba. Elmondták, hogy a jegyzetek a meghallgatottak nevének szerepeltetésével kerültek rögzítésre. A jegyzetekből az igazgató készítette el az ellenőrzés során az iratokhoz becsatolt feljegyzéseket – a diákok és a pedagógusok által elmondottakból külön-külön – az iskolatitkár személyi számítógépén, valamint a saját laptopján, melyre egy pendrive-on vitte haza a dokumentumokat. A feljegyzésekben a meghallgatottak név szerint már nem kerültek feltüntetésre. Az érintettek neveit is tartalmazó jegyzeteket az igazgató elmondása szerint megsemmisítette (otthonában elégette, az elektronikus formában lévőket a lomtárból is törölte). A feljegyzéseket nem küldték meg az Intézményfenntartó részére, az igazgató állítása szerint azt nem is tervezték, csupán egy jelentés összeállítását az azokból nyert információk alapján, majd a feljegyzéseket is meg kívánta semmisíteni, hiszen azokra a továbbiakban nem lesz szükség.

A Hatóság munkatársai megtekintették az iskolatitkár számítógépét, ahol két Word dokumentum formájában voltak fellelhetők a feljegyzések. A Hatóság a nevezett Word dokumentumok zárolását rendelte el, egyrészt annak a helyszíni ellenőrzésről felvett jegyzőkönyvben, majd 2012. december hó 21. napján kelt NAIH-6503-6/2012/H. ügyiratszámú végzésében a közigazgatási eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXI. törvény (a továbbiakban: Ket.) 22. § (3) bekezdése alapján.

A Hatóság képviselői a helyszíni ellenőrzés során a tényállás minél pontosabb feltárása érdekében meghallgatták az igazgató kifogásolt eljárásával érintett pedagógusokat és diákokat is.

A tanárok arról számoltak be, hogy a tantestület tagjai 2012. december hó 17. napján rögtönzött gyűlést tartottak (a tanáriban található táblára írták, fel hogy az 5. óra utáni hosszú szünetben lesz), melyen a 2012. december hó 21. napján tartandó karácsonyi ünnepséggel kapcsolatos teendőket beszéltek meg. A megbeszélésen szóba került a felsőoktatás tervezett reformja is, ugyanis a végzős diákok egyre többet kérték ki a tanácsukat az államilag finanszírozott helyek csökkenésével előállt helyzet értékelésében, a hazai és a külföldi felsőoktatási intézményekbe való jelentkezésük lehetőségeivel kapcsolatban. A meghallgatások 2012. december hó 18. napján zajlottak le, melyek kezdetén elmondásuk szerint nem tájékoztatták őket, hogy milyen célból, milyen eljárás keretében hallgatják ki őket, csupán arról, hogy „vizsgálat van”, és hogy jegyzőkönyv készül a beszélgetésről. A tanárok ellentmondásosnak találták a meghallgatásokkal kapcsolatos utólagos igazgatói magyarázatot, ugyanis nem csak a diákok szervezkedésével

kapcsolatos esetleges tanári közrehatásról, hanem a december 17-i tanári gyűléssel összefüggésben is vizsgálódott az iskola vezetője. A meghallgatásokon az igazgató volt a kérdező, a helyettese, valamint az iskolatitkár pedig jegyzetelt, azonban a meghallgatásokról készült jegyzőkönyvekből nem kaptak.

A diákok elmondása szerint „egy kis segítség” céljából invitálták őket az igazgatói szobába. Máskor is előfordult, hogy segítséget kérnek tőlük (pakolás stb.), nem is sejtették, hogy milyen kérdésekkel fognak szembesülni. A diákokat a végzősök közül jelölték ki, de nem név szerint, hanem találomra a tanteremben válogatták ki, hogy ki menjen. A meghallgatás első körében négy diákot hívtak be, egyesével, egymás után, olyan módon, hogy egymással a meghallgatások között ne tudjanak kommunikálni. A diákok arról számoltak be, hogy az irodában hárman ültek: az igazgató és az igazgató-helyettes a diákkal egy asztalnál, míg az iskolatitkár a másik asztalnál ült, és jegyzetelt. Előadásuk szerint nem tájékoztatták őket arról, hogy mi a célja a meghallgatásuknak, csupán arról, hogy jegyzőkönyvet vesznek fel az elhangzottakról (az első négy diáknak a jegyzőkönyv lehetséges átvételéről nem szóltak, az utánuk következők azt a tájékoztatást kapták, hogy másnap majd alá kell írniuk, de végül erre sem került sor. A jegyzőkönyv elkészítése céljából a diáknak a nevét és osztályát kellett bemondania). A jegyzőkönyv készítésével kapcsolatos esetleges észrevételüket, válaszukat meg sem várta az igazgató, hanem rögtön kérdésekkel fordult hozzájuk.

Fentiek tehát nem igazolták, hogy a Kötelezett az általa kezelt személyes adatokat továbbítaná a Veszprém Megyei Kormányhivatal részére, az azonban a rendelkezésre álló iratok és nyilatkozatok alapján egyértelműen megállapítható, hogy a belső vizsgálat lefolytatását az Intézményfenntartó rendelte el, és jelentéstételi kötelezettségét is felé kellett teljesítenie a Kötelezettnek.

A Hatóság a tényállás tisztázása érdekében 2012. december hó 21. napján kelt NAIH-6503-5/2012/H. ügyiratszámú végzésében nyilatkozattételre hívta fel az Intézményfenntartót az általa elrendelt belső vizsgálat indokát adó bejelentés, az alapját képező jogszabályi felhatalmazás és az utasítás során adott iránymutatások tekintetében.

Az Intézményfenntartó 2013. január hó 9. napján kelt 02/1/2013. ügyiratszámú válaszához csatolta az eljárás lefolytatására okot adó névtelen szülői bejelentés másolati példányát. A dokumentum szerint a gimnázium egyik tanára az általa összeállított dolgozatokban rendszeresen „baloldali” újságokból tesz fel kérdéseket és politizál, valamint a felsőoktatás tervezett reformja elleni tüntetéseken való részvételre buzdítja a diákokat. Tájékoztatta továbbá a Hatóságot, hogy a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 83. § (2) bekezdésének e) pontjában foglaltak, valamint a 78/2011. (XII.30.) KIM utasításban foglalt Szervezeti és Működési Szabályzat szerinti intézményi szakmai irányítási feladatainak eleget téve rendelte el a belső vizsgálat lefolytatását. Előadta továbbá, hogy a Kötelezett vezetőjét konkrét kérdések kivizsgálására nem utasította, a tájékoztatás kérése kizárólag a szülői bejelentés valóságtartalmának megállapítására irányult. Az eljárás lefolytatásának módjára utasítást nem tett, arra szabályozott eljárásrenddel nem rendelkezik.

Az ügyben alkalmazandó jogszabályi előírások:

Az Infotv. 3. § 1. pontja szerint *„érintett: bármely meghatározott, személyes adat alapján azonosított vagy – közvetlenül vagy közvetve – azonosítható természetes személy;”*

2. pontja értelmében: *„személyes adat: az érintettel kapcsolatba hozható adat – különösen az érintett neve, azonosító jele, valamint egy vagy több fizikai, fiziológiai, mentális, gazdasági, kulturális vagy szociális azonosságára jellemző ismeret –, valamint az adatból levonható, az érintettre vonatkozó következtetés.”*

7. pontja szerint: „*hozzájárulás: az érintett akaratának önkéntes és határozott kinyilvánítása, amely megfelelő tájékoztatáson alapul, és amellyel félreérthetetlen beleegyezését adja a rá vonatkozó személyes adatok - teljes körű vagy egyes műveletekre kiterjedő - kezeléséhez;*

10. pontja szerint: „*adatkezelés: az alkalmazott eljárástól függetlenül az adatokon végzett bármely művelet vagy a műveletek összessége, így különösen gyűjtése, felvétele, rögzítése, rendszerezése, tárolása, megváltoztatása, felhasználása, lekérdezése, továbbítása, nyilvánosságra hozatala, összehangolása vagy összekapcsolása, zárolása, törlése és megsemmisítése, valamint az adatok további felhasználásának megakadályozása, fénykép-, hang- vagy képfelvétel készítése, valamint a személy azonosítására alkalmas fizikai jellemzők (pl. ujj- vagy tenyérnyomat, DNS-minta, íriszkép) rögzítése;*”

Az adatkezelés alapvető szabályait az Infotv. 4. és 5. §-a tartalmazza a következők szerint: „(1) Személyes adat kizárólag meghatározott célból, jog gyakorlása és kötelezettség teljesítése érdekében kezelhető. Az adatkezelésnek minden szakaszában meg kell felelnie az adatkezelés céljának, az adatok felvételének és kezelésének tisztességesnek és törvényesnek kell lennie.

(2) Csak olyan személyes adat kezelhető, amely az adatkezelés céljának megvalósulásához elengedhetetlen, a cél elérésére alkalmas. A személyes adat csak a cél megvalósulásához szükséges mértékben és ideig kezelhető. [...]

5. § (1) Személyes adat akkor kezelhető, ha

a) ahhoz az érintett hozzájárul, vagy

b) azt törvény vagy - törvény felhatalmazása alapján, az abban meghatározott körben - helyi önkormányzat rendelete közérdeken alapuló célból elrendeli (a továbbiakban: kötelező adatkezelés).”

Az Infotv. 20. § (1) és (2) bekezdése alapján az érintettel az adatkezelés megkezdése előtt közölni kell, hogy az adatkezelés hozzájáruláson alapul vagy kötelező, továbbá az érintettet az adatkezelés megkezdése előtt egyértelműen és részletesen tájékoztatni kell az adatai kezelésével kapcsolatos minden tényről, így különösen az adatkezelés céljáról és jogalapjáról, az adatkezelésre és az adatfeldolgozásra jogosult személyéről, az adatkezelés időtartamáról, arról, ha az érintett személyes adatait az adatkezelő a 6. § (5) bekezdése alapján kezeli, illetve arról, hogy kik ismerhetik meg az adatokat. A tájékoztatásnak ki kell terjednie az érintett adatkezeléssel kapcsolatos jogaira és jogorvoslati lehetőségeire is.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 24. § (3) bekezdése szerint a nevelési-oktatási intézmény helyiségeiben, területén párt, politikai célú mozgalom vagy párthoz kötődő szervezet nem működhet, továbbá az alatt az idő alatt, amíg az óvoda, iskola, kollégium ellátja a gyermekek, tanulók felügyeletét, párt vagy párthoz kötődő szervezettel kapcsolatba hozható politikai célú tevékenység nem folytatható.

A fenti jogszabály 83. § (2) bekezdésének e) pontja értelmében a fenntartó ellenőrizheti a köznevelési intézmény gazdálkodását, működésének törvényességét, hatékonyságát, a szakmai munka eredményességét, nevelési-oktatási intézményben továbbá a gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenységet, a tanuló- és gyermekbaleset megelőzése érdekében tett intézkedéseket.

A fentiek alapján tehát az Intézményfenntartó a nemzeti köznevelésről szóló törvény szerint járt el a hozzá érkezett panasz kivizsgálásának elrendelésével, hiszen a köznevelési intézmény működésének törvényessége kérdőjeleződött meg a bejelentés által.

Tekintettel azonban arra, hogy az Intézményfenntartó az utasítás kibocsátásakor nem adott semmilyen támpontot a belső vizsgálat lefolytatásának módjára, arra vonatkozóan szabályozott eljárásrenddel nem rendelkezik, a személyes adatok kezelésére nézve sem adott támpontokat az

eljárás lefolytatására kötelezett középiskolának. Amennyiben az ilyen jellegű vizsgálatok eljárási szabályait nem rögzítik előre, úgy az eljárás során felhasználandó személyes adatok kezelésének szabályai is hiányoznak. Ez a hiányosság sajnálatos módon a jelen ügyben is azt eredményezte, hogy az eljárási garanciák hiányai miatt a személyes adatok kezelésének jogszerű feltételeit sem jelölték ki. A Hatóság ezen a ponton ismételten felhívja a figyelmet arra, amint arra a 2012. december 20-án kiadott közleményében is rámutatott: az intézményfenntartó és a középiskola együttműködésében világosan ki kellett volna jelölni, hogy a diákok esetleges bujtogatása, a tanárok állítólagos meg nem engedhető politizálása kapcsán az intézményfenntartó által kért eljárást milyen szabályok szerint kell lefolytatni, és annak során milyen adatokat kell rögzíteni. A Hatóság elvi élel kíván rámutatni arra, hogy az eljárási garanciákat nélkülöző eljárások során személyes adatok kezelésére jogszerűen nem kerülhet sor, hiszen az érintettek joggyakorlását, beleértve a személyes adataik kezelésével kapcsolatos jogosultságait az eljárás nem biztosítja.

Megállapítható továbbá, hogy az eljárás tárgyát képező ügyben a Kötelezett volt az adatkezelő, hiszen szabályozott eljárásrend hiányában a Kötelezett vezetője döntött a vizsgálat lefolytatásának módjáról, nevezetesen a személyes meghallgatásokról, azok során jegyzőkönyv felvételéről. A meghallgatások során az Infotv. vonatkozó szabályainak megfelelő tájékoztatás megadása nélkül (adatkezelés céljáról, jogalapjáról, adatkezelés időtartamáról, jogorvoslati lehetőségekről, stb.) és az érintettek hozzájárulása hiányában vette fel, rögzítette az érintettek személyes adatait, így az általa végzett adatkezelés jogszerűtlen. Bár a Kötelezett birtokában az eljárás meghozatalának időpontjában már nincsen olyan elektronikus vagy papír alapú jegyzőkönyv, amely a meghallgatott személyek nevét (osztályát) tartalmazná, a Hatóság a nevekkal el nem látott dokumentumok megsemmisítését is nélkülözhetetlennek tartja a jogszerű állapot helyreállítása érdekében. A személyes meghallgatások tartalma ugyanis a Hatóság álláspontja szerint a meghallgatásokon részt vevők számára továbbra is megszemélyesíthető, ezért azok megsemmisítését rendelte el.

Fentiekre tekintettel a Hatóság a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és jelen határozatban a Kötelezettet adatvédelmi bírság megfizetésére kötelezte.

A Hatóság a bírság kiszabása során figyelembe vette a jogsértéssel érintettek életkorát, az adatkezelés helyét, az érintetteknek a Kötelezettel szembeni kiszolgáltatott helyzetét, valamint a jogsértés súlyát. Figyelembe vette továbbá, hogy az eljárás során a Kötelezett a Hatósággal együttműködött, és az eljárás megindítását követően törekedett arra, hogy az okozott jogsérelmet enyhítse.

Jelen határozat a Ket. 71. § (1) bekezdésén és a 72. § (1) bekezdésén alapul.

A határozat a Ket. 73/A. § (3) bekezdése alapján a közlés napján jogerőre emelkedik. A fellebbezést a Ket. 100. § (1) bekezdésének d) pontja zárja ki. A határozat bírósági felülvizsgálatának lehetőségét a Ket. 100. § (2) bekezdése biztosítja, a Fővárosi Törvényszék illetékességét a polgári perrendtartásáról szóló 1952. évi III. törvény (továbbiakban: Pp.) 326. § (7) bekezdése alapján állapítottam meg. A keresetlevél benyújtásának helyét és idejét a Pp. 330. § (2) és (3) bekezdése határozza meg.

Az Infotv. 61. § (1) bekezdésének f) pontja értelmében a Hatóság az Infotv. 61. § (3) bekezdése szerinti, százezer forinttól tízmillió forintig terjedő bírság kiszabására jogosult jogellenes adatkezelés megállapítása esetén. A bírság összegét a Hatóság jogszabályon alapuló mérlegelési jogkörében eljárva az Infotv. 61. § (4) bekezdése alapján határozta meg.

A pénzfizetési kötelezettség önkéntes teljesítésének elmaradása esetén Ket. 129. §-a szerint a kötelezett szabad rendelkezése alatt álló, pénzügyi intézménynél kezelt összeget, vagy ha ez természetes személy esetében nem lehetséges, a kötelezett munkabérét kell végrehajtás alá vonni.

A bírságot a megfelelő számlaszámra megfizetni a pénzforgalom lebonyolításáról szóló 18/2009. (VIII. 6.) MNB rendelet (a továbbiakban: MNB rendelet) 25. § a) pontjának aa) alpontjában (átutalás), b) pontjának bb) alpontjában (készpénzbefizetés fizetési számlára), c) pontjának ca) alpontjában (készpénzátutalás) felsorolt fizetési módok formájában lehet. A kötelezettség teljesítése során irányadó az MNB rendelet VI. fejezete, azzal a kitételrel, hogy a Hatóság épületében nincs lehetőség a bírságösszeg befizetésre.

A határozatnak a Hatóság honlapján történő nyilvánosságra hozatalát az adatvédelem érdekeinek, valamint a hasonló esetek elkerülése érdekében az Infotv. 61. § (2) bekezdése alapján rendelttem el.

Az illeték mértékéről és az illetékfeljegyzési jogról való tájékoztatás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 43. §-ának (3) és (4) bekezdésén, valamint a 62. § (1) bekezdésének h) pontján alapul.

A Hatóság feladat- és hatáskörét, valamint illetékességi területét az Infotv. szabályozza.

Budapest, 2013. január „ „

Dr. Péterfalvi Attila
elnök

Ügyintézői utasítás a NAIH-6503-9/2012/H. számú ügyirathoz

Kapják:

	Címzett neve, Levezési címe	Csatolandó	Postázás módja
1.	Magyar – Angol Tannyelvű Gimnázium és Kollégium (8220 Balatonalmádi, Rákóczi u. 39.)	-	tértivevény
2.	Veszprém Megyei Intézményfenntartó Központ (8200 Veszprém, Megyeház tér. 1.)	-	tértivevény
3.	Veszprém Megyei Kormányhivatal (8200 Veszprém, Megyeház tér. 1.)	-	tértivevény
4.	Irattár	-	-